

Correctievoorschrift VSBO TKL

2023

tijdvak 1
xxdag xx mei
07.30 - 10.00 uur

Papiamentu

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.

De scores moeten uiterlijk **xxdag xx juni** 2023 om 12.00 uur ingevuld zijn.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit eindexamens vwo-havo-vsbo d.d. 23-06-2008, PB 2008 no 54.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;

- 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dit examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wel mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen door het ETE rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Papiamentu TKL eerste tijdvak 2023 kunnen maximaal 50 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 5 teksten en 38 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

*Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.
Alle open vragen moeten in het Papiamentu beantwoord zijn.*

Teksto 1 Flamingo

- 1 **maximumscore 1**
reperkushon
- 2 **C**
- 3 **maximumscore 1**
kousalidat / kousa-konsekuensia
- 4 **maximumscore 2**
Voorbeeld van een juist antwoord:
 - ta pone atvertensia / bòrchi ku mensahe 1
 - ta laga persona patruyá den e área 1
- 5 **C**
- 6 **maximumscore 1**
kasi (no)
- 7 **D**
- 8 **B**

Teksto 2 Jean Girigori su pashon pa arte

- 9 **D**
- 10 **D**
- 11 **maximumscore 1**
1 i 4 (*Beide moeten juist zijn voor 1 scorepunt*)
- 12 **maximumscore 1**
(ta trata di su tradishon di) traha obra kolorido
- 13 **maximumscore 1**
Na 2007 ... keda aktivo.

14 maximumscore 2

ponensia	korekto	inkorekto
Jean ta sinti su mes konektá ku área di Karibe.	X	
Jean su estilo di pinta a kambia drástikamente durante su karera.		X
E karanan di e muchanan ku Jean ta pinta ta ekspresá nan sintimentu.	X	
E echo ku Jean a nase riba laman ta splika su interes pa grupo di piská.		X

Indien 4 kruisjes juist

2

Indien 3 of 2 juist

1

Indien minder dan 2 juist

0

15 C

Teksto 3 Milendi a kita su peluka

16 C

17 maximumscore 2

Twee van de volgende drie voor elk 1 punt:

- E manera ku hende hòmbler tabata mira hende muhé.
- E tabatin bèrgwensa (di su kabes chinu).
- Den komunidad antiano ainda ta un tabú. / Serka mayoria di hende den komunidad karibense no ta usual ku nan ta papia di nan malesa òf enfermedat króniko.

18 B

19 maximumscore 1

E peluka tabata un protekshon, aunke tabata un molèster grandi tambe (e ta konta).

20 B

21 maximumscore 2

ponensia	korekto	inkorekto
Ku 20 aña, Milendi a mustra mundu su kabes chinu.		X
Hende muhé ku alopecia ta haña nan obligá di bisti peluka.		X
Opinion di hende tabata motibu pa Milendi kita su peluka.		X

Indien 3 kruisjes juist

2

Voor elke fout 1 scorepunt aftrekken.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 B

23 D

24 B

25 A

Teksto 4 Un kaso remarkabel

26 A

27 maximumscore 3

relashon den alinia 2	sí	nò
enumerashon	X	
komparashon		X
kontradikshon	X	
kousa – konsekuensia	X	
meta – medio	X	
argumento – konklushon		X

Indien 6 kruisjes juist 3

Indien 5 of 4 juist 2

Indien 3 of 2 juist 1

Indien minder dan 2 juist 0

28 maximumscore 3

Drie van de volgende vier voor elk 1 punt:

- E konsumidó a pas e shimis promé ku el a kumpr'é.
- E no a (bisa di a) mira mancha ora el a pas e shimis.
- Despues di tres luna numa, el a deskubrí e mancha.
- El a bisti e shimis ku e mancha tòg riba dia di su kumpleaño.

29 B

30 maximumscore 1
na alinia 6

31 maximumscore 2

- determiná 1
- perseverante 1

32 B

Teksto 5 Sentro di formashon pa agrikultura i hidrokultura

33 maximumscore 2

ponensia	korekto	inkorekto
Hidrokultura mester tene kuenta ku struktura di suela di e tereno.		X
E matanan di hidrokultura ta tur momento den awa.	X	
Mata di hidrokultura ta haña vitamina huntu ku awa.	X	
Ta spesifiká orígen di téknika di hidrokultura.		X

<i>Indien 4 kruisjes juist</i>	2
<i>Indien 3 of 2 juist</i>	1
<i>Indien minder dan 2 juist</i>	0

34 maximumscore 2

akshon	sekuensia korekto
Adeck ta traha huntu ku spesialisista kolombiano.	2
E embahadornan ta pasa loke nan a siña pa otro interesado.	6
Ta bai bini ku forma nobo di planta bèrdura.	1
Ta buska pa sa posibilidat di planta na Kòrsou a base di klima i paisahe.	3
Ta skohe 15 persona pa atkerí eksperensia na Colombia.	5
Un grupo di 45 persona ta haña lès tokante plantamentu.	4

<i>Indien alle nummers juist</i>	2
<i>Indien 2 nummers omgewisseld of indien door weglating van 1 fout geplaatst nummer een verder juiste volgorde ontstaat</i>	1
<i>In andere gevallen</i>	0

35 maximumscore 2

- ta usa ménos awa
- ta haña mihó kalidat di tera
- ta tene kuenta ku nos medioambiente

<i>Indien 3 elementen juist</i>	2
<i>Voor elke ontbrekend element 1 scorepunt aftrekken.</i>	

36 A

37 D

38 maximumscore 1

Ademas, ta planta mata den pipa di PVC ku awa ta kore aden.